

/

Valtiovarainministeriö
Snellmaninkatu 1 A HELSINKI
00023 VALTIONEUVOSTO

Ammattiliitto Pron lausunto tuloverolain 73 §:n, elinkeinotulon verottamisesta annetun lain 55 §:n ja maatalouden tuloverolain 10 e §:n muuttamisesta.

Ammattiliitto Pro katsoo, että hallituksen esitys työajoista maksettavien kilometrikorvauksista merkitsisi merkittävää leikkausta nykyisiin kilometrikorvauksiin. Esitettyä muutosta ei tule toteuttaa, vaan nykyinen 30 vuotta voimassa ollut korvauskäytäntö tulee säilyttää. Työn tekemiseen ja työvälineiden hankintaan liittyviä kustannuksia ei tule siirtää palkansaajan itsensä maksettavaksi. On syytä korostaa, että pääsääntöisesti tarve käyttää palkansaajan omaa autoa työstä johtuvien tehtävien hoitamiseksi on syntynyt työnantajan, ei palkansaajan, tarpeesta.

Nyt käsillä oleva uudistus voi johtaa ainakin seuraaviin vaikutuksiin: palkansaajien suostuminen omaisuutensa käyttämiseen vähenee, työnantajien kustannukset vastaavasti kasvavat autojen hankkimisen ja ylläpidon takia sekä toisaalta palkan sivukulujen takia, työnantajien hallinnolliset menot kasvavat etenkin julkisessa hallinnossa, jossa ilmoitusvelvollisuutta ei ole ollut. Hallituksen esitys edellyttää myös laajoja tietojärjestelmien muutoksia. Esitetyn muutoksen aiheuttamat kompensatiovaatimukset tulevat näkymään työpaikoilla ja työmarkkinoilla.

Asiaa koskeva hallituksen esityksen luonnos tulisi valmistella uudelleen kolmikantaisesti ja sen voimaantuloa tulisi lykätä vuoteen 2015. Näin uudistuksen sisältöä voidaan harkita uudelleen ja sen vaikutuksia voidaan selvittää tarkemmin.

Nykymuodossaan esitys merkitsisi käytännössä tulonsiirtoa palkansaajilta työnantajille, koska se vähentäisi työnantajien kustannuksia merkittävästi. Esityksellä on laajat työmarkkinavaikutukset. Kilometrikorvauksista on sovittu osana työehtosopimuksia. Nykykäytäntö on, että kilometrikorvauksina maksetaan pääsääntöisesti verohallituksen hyväksymä verovapaa määrä. Merkittävässä osassa työehtosopimuksia kilometrikorvausten sentti määrät on sovittu kiinteästi työehtosopimuksella. Raamisopimuksen mukaisesti pääosa työ- ja virkaehtosopimuksista on kiinni ajalla 2011-2014. Kilometrikorvaus oman ajoneuvon käytöstä on näissä sovittu nykyisen pitkäaikaisen käytännön mukaisesti ja tämän käytännön muuttaminen edellyttäisi työehtosopimusten avaamista ja uusia neuvotteluita mahdollisesta kompensatiosta.

/

Ammattiliitto Pron kanta on, että nykyisiä laskentaperusteita ei tule muuttaa eikä ehdotettua yleistä kilometrikorvauksen leikkausta tule toteuttaa ottamalla huomioon laskennalliset yksityisajot. Esitys monimutkaistaisi verotusta ja lisäisi palkansaajien, yritysten, järjestöjen ja verohallinnon hallinnollista työtä. Viime vuosien veropolitiikan linja on ollut verotuksen yksinkertaistaminen.

Ehdotetun muutoksen tarvetta on perusteltu valtiontalouden tasapainotustarpeella ja kilometrikorvausjärjestelmään sisältyvän ylikompensaation purkamisella. Maksettavat kilometrikorvaukset tulee perustua kiinteistä ja muuttuvista kustannuksista tehtäviin laskelmiin. Yksittäistapauksissa kilometrikorvaus eri tilanteissa voi olla ylikompensoiva tai alikompensoiva. Tämä periaate on ollut käytössä 30 vuotta. Tämä johtuu tarpeesta yksinkertaistaa menettelyjä hallinnollisesti. Esityksen arviot lisäverotuloista joko palkansaajien tuloverotuksen tai yhteisöverotuottojen kautta ovat erittäin epävarmoja. Niissä ei myöskään oteta huomioon muutoksesta aiheutuvia lisäkustannuksia työnantajille, julkiseen hallintoon ja palkansaajille. Ne perustuvat oletuksiin eikä niissä oteta huomioon käyttäytymisvaikutuksia.

Suomi on pinta-alaltaan suuri maa, jossa etäisyydet ovat pitkiä. Monilla aloilla työskentelee palkansaajia ja yrittäjiä, jotka joutuvat käyttämään autoa myös huonoissa olosuhteissa kuten sorateillä ja metsäautoteillä. Näissä tapauksissa ja esimerkiksi maanrakennus- ja rakennusaloilla auton kuluminen on huomattavasti nopeampaa kuin päällystetyillä teillä ajettaessa. Tämä tulisi ottaa erikseen huomioon asian valmistelussa. Nykyjärjestelmää tulisi uudistaa siten, että sorapintaiset tiet rinnastettaisiin metsäautoteihin korvauksia laskettaessa. Alempi asteisen tiestön kunto on heikentynyt viime vuosina ja näiden väylien kunnossapidon rahoitusta on jo leikattu ja sama kehitys jatkunee tulevana vuosina.

Helsingissä 1. elokuuta 2012

Ammattiliitto Pro ry

Markku Palokangas
johtaja, teollisuussektori